

Brandes: Jeg skal ganske kortelig sige, at jeg anbefaler Tinget den samme Stilling over for denne Sag, som jeg uden Held anbefalede over for det Forslag, som er opført under Nr. 5. Jeg vil altsaa tillade mig at foreslaa det høje Ting, at man dog nægter denne Sags Overgang til 2den Behandling, her vil dog ikke noget af de Hensyn kunne gøres gældende, som forrige Gang anførtes, her er der ikke Hensynet til Smaaafsk, men her have vi et rent og klart militært Forslag foreliggende fra den nuværende ærede Krigsminister. Jeg vil altsaa tillade mig at foreslaa, at man nægter Sagen Overgang til 2den Behandling.

Bojsen: Jeg tillader mig at anbefale dette Forslags Overgang til 2den Behandling. Jeg gaar ikke ud fra, at det vil være muligt i denne Samling at faa noget praktisk ud af dette Forslag, men der ligger saa mange Ting bag ved det, at jeg vilde anse det for meget urimeligt at følge det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) i hans Raad at nægte at forhandle om denne Sag. Ærede Medlemmer vide jo, at den oprindelige Anledning til, at dette Lovforslag er kommet frem, var den, at Tanken var at rømme den nuværende Tøjhusplads for at give Plads for en ny Rigsdagsbygning. Det var umiddelbart efter Kristiansborg Slots Brand, at denne Tanke kom frem, og man vidste da ingen anden Plads at tilvejebringe for et nyt Tøjhus end at flytte det ud paa en oplyst Grund ved Kallebodstrand for derved at faa Plads for Rigsdagsbygningen. Om dette nu vilde være den rigtige Løsning af Spørgsmaalet, tør jeg i dette Øjeblik naturligvis ikke udtale nogen Mening om, men jeg vilde anse det for ganske urigtigt fra Rigsdagens Side at nægte at forhandle om et Spørgsmaal, der altsaa eventuelt kan blive en Betingelse for Tilvejebringelsen af en Rigsdagsbygning. Hvilke nærmere Betragtninger der ogsaa kunde gøres gældende med Hensyn til Tøjhusordningen i det hele, skal jeg ikke her komme ind paa, men overlade det til det eventuelle Udvalgs nærmere Underfølgelse.

Krigsministeren (Bahnsen): Jeg skal tillade mig i Anledning af de Udtalel-

ser, der kom fra det ærede Medlem fra Langeland (Brandes), at supplere de Bemærkninger, som det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) fremsatte — til hvilke jeg ganske kan slutte mig — med et Par Ord. Det ærede Medlem fra Langeland sagde, at dette var et rent og stærkt Militærforslag, som man altsaa vidste, hvad man skulde gøre ved. Her er allerede antydet, at de Grunde, hvorfor det kommer frem, ikke vare rent og stærkt militære, men der var ogsaa andre Grunde. Af disse skal jeg foruden den, det ærede Medlem nævnte, nævne den, at ligesom det blev sagt, at det egentlig var Christiansborg Slots Brand, der gav Anledning til det, saa forholder det sig jo virkelig saa, at Grunden, hvorfor man allerede den Gang tænkte paa at flytte Tøjhusetablisementet, var det brandfarlige, der var forbundet med det. Det maa erindres, at foruden Christiansborg Slot, som desværre er brændt, er der i temmelig stor Nærhed af dette Etablisement det store kongelige Bibliotek, Ministerialbygningerne med deres meget værdifulde Arkiv, samt den store Bygning, der indeholder vore Hovedbaaben her i Landet, og det er ikke heldigt for disse Objekter at have en Institution ved Siden af, som til en vis Grad er brandfarlig. Det turde være ganske klart. Jeg mener derfor, at det er aabenbart, at det ikke er et rent og klart militært Forslag; det er en Foranstaltning, som der ogsaa er andre Grunde til at udføre. For Resten skal jeg ikke gaa nærmere ind paa det. Det ærede Medlem fra Langeland har selv antydet, at der bag ved det laa, at en stor, betydelig Grund blev fri. Hvis altsaa Foranstaltningen er kostbar — det er omtrent et Par Millioner — maa det erindres, saaledes som det tidligere er oplyst i Bemærkningerne, at det er 85,000 Kvadratalen, der blive fri, og enten man nu vil anvende det til Areal i Statsøjemed til Byggeplads eller vil eksploitere det ved at sælge det til private, repræsentere dog de 85,000 Kvadratalen paa Slots- holmen en meget betydelig Værdi.

Brandes: Jeg forstaar det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) saaledes, at han altsaa vil lægge denne Sag i Udvalg med den Forvisning, at der intet skal komme ud deraf, idet han ligesom jeg